

Izhaja vsaki četrtek ob 8. uri popoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1.50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 5 kron.

Rokopise sprejema »Narodna Tiskarna« v Gorici, ulica Veturini št. 9.

Naročnino in nanzanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ul. št. 16.

Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Gosposka ul. 9, v ulici Silvio Fellico, v ul. Ponte Nuovo 9, v Kapucinski ulici 1, v Semeniški ul. 12, v prodajalni »Kat. tiskov. društva« Semeniška 10, v Šolski ulici, Nunski ulici, na Josip Verdievem tekalšču nasproti mestnem vrtu, po 8 v. Oglasi in poslanice se računajo po petih vrstah in sicer: če se tiska enkrat 14 v, dvakrat 12 v, trikrat 10 v. Večkrat po pogodbi.

XX. letnik.

V Gorici, 8. avgusta 1912.

32. številka.

Vsi enaki!

Največ kalinov so ujeli socialisti z geslom: Vsi enaki! »Vsi glih! — Misel vsi enaki!« je zapeljiva za reveža, ki je moral pri nizki plači požreti od surovega delovodje toliko »oslov« in »čukov«. V novi, socialistični državi bomo vsi enaki in oni, ki je še včeraj režal nad menoj, bo meni enak in lahko se mu bom smejal v brk: Pa sedaj ukazuj, če moreš še!

Res, da socialisti na te svoje kaline ne morejo biti preveč ponosni. Toplomer poznate. Ima stopinje nad ničlo in pod ničlo. Ako bi delavce razdelili na sličen način, kakor stopinje toplote in bi pridnost, delavnost, spretnost, iznajdnost, varčnost, vestnost primerjali stopinjam na d ničlo, potem so vsi oni, ki si želijo socialistične enakosti — gotovo pod ničlo! Samo ti bi pridobili, ako bi se vse zjednačilo, a vsi vestni, pridni, spretni bi bili na zgubi.

Popolnoma enakost vseh je taka nesmisel, da bi jo kar naravnost imenoval »oslarijo«, ako bi se ne bal, da bi me zaradi tega tožili osli za »razžalenje časti«.

Kako bodo vsi enaki? Ene hiše so lepe, zračne, pravi gradovi, a druge majhne, siromašne, zaduhle, kako bodo vsi enaki? Ali mislijo vse hiše podreti in sezidati vse po enem kopitu? — Nekaj sveta je goratega, a drug je raven, v enem kraju treba vse na hrbtu, v košu prenašati in gnoj in potem pridelke, a drugod vprežejo živino, ter le z bičem pokajo po zraku, ali volu po hrbtu, kje bi bila enakost? — Nekdo je dober jedec, sne za dva druga, ako bi dobil v socialistični državi le eno porcijo, bo stradal, ako dobi dve, kje bo enakost? — Velik človek porabi za obleko gotovo več blaga, kakor majhen, kakošna bo enakost? — Želodci niso vsi enaki, kar enemu ugaja, drugemu škoduje, nekate-

ri — bolj gosposki in razvajeni želodci n. pr. socialističnih voditeljev sploh navadne kmetovske hrane ne prenašajo in vsi enaki? — Enemu gre delo izpod rok, da je veselje, a drugi len in okoren komaj muhe odganja! Kako naj bosta oba enaka?

In delo samo, kako raznovrstno je! Eno zahteva zdrave noge, krepka pleča in krepka pljuča, a drugo bister, jasen razum in mnogo znanosti. Socialisti so celo sanjali, da bi se v njih državi vsak toliko izučil, da bi bil za vsako delo sposoben in bi se potem pri delu vrstili — en dan bo oral in kopal, a drugi dan pojde med mizarje, tretji dan bi bil kovač, potem najbrže tudi učitelj, zdravnik in kaj vem še! Na ta način bodo vsi ljudje lakote morali poginiti, ker bi gotovo vsak prej umrl, kakor bi se tako splošno izšolal in kedo bi pa delal? Že star pregovor pravi: Devetih del mojster, desetih lakot gospodar!

Ako bi pa vsak pri svojem delu ostal, kje bo enakost? Zakaj bi moral, če se enakost proglasi, nekdo vedno ostati pri najtežem delu, a drugim bi se enako dobro godilo pri manjem trudu!

Res, ni moči razumeti, kako je mogoče, da se vsede na oblubo: »Vsi enaki« toliko ljudi. Čakaj, da bodo prišli mestni gospodiči z ledniki na čevljih seno kositi v strme senožeti, pa drvarit v gozdove, gonit slamoreznice, mlatičnice in sadne mline in mestne frajlice pitat prešičke!

Urarju, ki bi hotel vsa kolesca zednačiti, ne boš dal ure v popravo, in zdravniku, ki bi ti hotel palec obrezati, a drugih prstov toliko porezati, da bodo vsi enaki, ne pojdeš v pest. Prokrust, ki je djal ljudi na posteljo in jih je, če so bili preveliki, kar odsekal en kos, a, če so bili premajhni, jih je pa z »vintami« stegnil, ni nič kaj na dobrem glasu — in čevljar, ki bi imel eno samo kopito, da bi enemu noga v čevlju kar plesala, a

drugemu bi jo bilo treba obtesati, če jo hoče v čevljev spraviti — tak čevljar bi menda ne obogatel, a socialističnim agitatorjem pa nepametneži vendar le še denar skladajo, čeravno obetajo: Za vse enako kopito.

Pamet pravi: Nauči se toliko, ko jaz, delaj toliko, ko jaz, svoj čas dobro porabi, bodi priden, kakor jaz, pa zahtevaj toliko, ko jaz — potem bomo enaki! Če se bodem pa jaz učil, ti — pohajal, jaz delal, ti — spal, jaz z malim zadovoljen in varčen, ti pa — zapravljen in požrešen in vendar bi zahteval, da se ti enako godi, kakor meni, potem ni za oba enako, ni pravice!

Ako se hočete enakosti približati učite se, delajte in varčujte! Ako bi imeli še v žepu oni denar, kateri ste zapravili po krčmah in po »brejarjih«, in bi imeli v hranilnici, kar ste že oddali v socialistično blagajno, pa bi ne bili samo enaki malim kmetijskim posestnikom, na katere sedaj prežite, temuč še mnogo na boljem!

Pošteno in pametno je pa vedno bilo in bo: Pridnosti zaslužno plačilo, lenobi pa — post!

Dijakom.

Minuli teden so se zbrali v Ljubljani dijaki iz slovenskih in hrvaških pokrajin. Na dnevnem redu je bila tudi točka: Cilj slovenskih in hrvaških dijakov. O tem bi radi izpregovorili tudi mi par besed.

Znano je, da je slovenski in hrvaški narod sedaj v hudem boju. Na bojnem polju je naša skrinja zaveze, pod milim nebom so sedaj naše najsvetejše reči. Gorje nam, ako zmagajo nad nami Filistejci. Na tla nam pomandrajajo vse, kar je Slovencu in Hrvatju najdražje.

Da se odvrne nesreča od domovine, potrebujemo požrtvovalnih delavcev in razumnih voditeljev. Naše dijaštvo naj

ima pred očmi, da je njega cilj prevzeti voditeljstvo našega ljudstva, naj ima pred očmi, da mora v kratkem zasesti najvažnejša mesta po naših namestništvih, glavarstvih, sodnijah, šolah in sploh vseh uradih. Ali ni žalostno, da zavzemajo ta zelo važna mesta tujci, ki našega ljudstva ne vodijo in ne ljubijo? Koliko zla lahko napravi tujec ali pa liberalec, vemo vsi iz izkušnje.

Kako pa naj zasedejo naši katoliški dijaki ta voditeljska mesta? To je mogoče le, ako postanejo naši dijaki bolj pridni ko drugi, bolj vztrajni, bolj značajni, bolj požrtvovalni. Ta bodi najbližji cilj našega dijaštva. — Naše dijaštvo se mora tako pridno učiti in tako pridno pripravljati, da bo po izobraženosti presegalo tujce. Na ta način bo rešilo sebe in narod. Sebi bo zagotovilo dobro pozicijo, narodu bo modro voditeljstvo in večjo izobrazbo.

Dijaška organizacija, dijaški sestanki, dijaški zleti in vsa dijaška posvetovanja naj imajo vedno ta najbližji cilj pred očmi.

Na delo torej, dragi dijaki! Treba se pridno učiti, in pripravljati, da postanete kedaj luč na svečniku, ki bo trdno stala in visoko svetila narodu kazoč pravo pot do sreče in svobode, do vresničenja naših narodnih in verskih idealov.

Sestanek primorskega kat. nar. dijaštva v Gorici.

Dne 17. in 18. avgusta se zopet snide naše dijaštvo po 4 letih v Gorici, da manifestira za svoj ideal, da pokaže svojo moč in resnost do dela. Iz ljudstva je izšlo in za ljudstvo, za njegov blagor in boljšo bodočnost, deluje, bode delovalo in žrtvovalo z vriskajočim srcem

Ljubi moji podložniki! ¹⁾

Vsi dobro veste, da sem jaz največji hudodelec, največji ropar, najstrašnejši morilec na svetu — pa se mi vendar klanjate kakor bogu!

Vsi dobro veste, da sem pomoril že več ljudi, kakor jih je kdaj padlo v kaki bitki in da še sedaj vedno počasi porivam morilni meč v srca milijonov, ki bodo drug za drugim padli kot žrtve moje krutosti — pa me vendar vsi ljubite in me hočete imeti v vseh vaših hišah in le zame delate!

Vsi dobro veste, da iz vas naredim bitje, ki je veliko nižje, veliko bolj podlo, veliko krutejše in brezsrčnejše kot najkrutejše zveri — pa vi vendar hitite za menoj, in me prosite vsaj kapljice!

Vsi dobro veste, da sem milijone srečnih družin uničil, brez števila sreč-

nih zakonov razdejal, milijone otrok naredil sirote pri živih očetih — pa sem vendar prva in najvažnejša reč v vaših hišah! Če za kruh ni, za me mora biti denar, ker se me ne more pogrešati.

Vsi veste, da sem milijone mladih življenj poteptal v blato, milijone nedolžnih sre raztrgal in umazal, milijone krepkih mladeničev vpropastil v prezigodnji grob — pa me vendar dajete nedorasli mladini, da se me privadi in tako pade v moje kremplje!

Vsi veste, da sem jaz tisti, ki vam polnim bolnišnice, norišnice, ječe, ter vam tako povzročam velikanska bremena stroškov — pa me vendar javno zagovarjate in razširjate, da morem nemoteno raztezati svoje kruto vladarstvo vedno dalje in dalje!

Vsi veste, da sem že cela morja solz iztisnil iz človeških oči — pa me vendar imenujete srečo in moram biti

pri vseh vaših veseljih in slavnostih in sicer poglavitna reč!

Vsi veste, da sem že cele narode uničil, da so zginili s površja zemlje, kakor bi jih nikdar ne bilo na svetu — in vendar moram biti vladar pri vseh narodnih slavnostih in v imenu naroda mi dovažate novih podložnih, da morem še naprej vladati!

Ve uboge zapuščene matere, udove pri živih možeh, dobro veste, da sem vam jaz oropal bivšega dobrega moža, ljubečega soproga, ter ga spremenil v krvoločno zver, in ga pognal po svetu kot grešnega Kajna — pa mi vendar dajete tudi otroke, ko jih navajate na me!

Vsi veste, da sem jaz vaš največji sovražnik na svetu — pa me vendar vsi branite in zagovarjate pred vsakimi, tudi najmanjšim in naj si je to od katerekoli strani!

Vsi veste, da sem le jaz največkrat prvi in edini vzrok vsega gorja, vse

revščine naroda — pa vendar imam častno mesto po vseh hišah, od gosposke palače pa tja do zadnje gorske koče!

Vsi veste, da sem jaz že vse to naredil in da bom krepko vse vršil še naprej in še milijone in milijone naredil nesrečne, ako me boste še naprej tako iskreno ljubili, me tako krepko razširjali, tako pridno delali s krvavimi žulji za me — pa mi vendar hočete ohraniti zvestobo!

Zato pa vam prisegam:

Vsak narod pijancev bom izročil gotovi pogubi in uničenju in ne bom pustil za njim drugega kot umazano ime.

V to imam pravico od vas samih, ker vsi to dobro veste in vendar — mi hočete služiti!

Dobro! Živeli moji udani podaniki!

Ječmenovec, Žgani Alkohol, vladar vseh narodov.

¹⁾ Ta oklic je objavil ameriški list »Ave Maria« po nekem slovaškem časopisu.

svoje najboljše moči. Brez velikega pompa, tiho se snide v Gorici k zborovanju, k nadaljnim načrtom s praporjem, na katerem so napisani dve zlati besedi: »Bog — narod!« Bog naj bi blagoslovil njih delo, da bo rodilo obilen sad, da bomo lahko rekli: »Mladina je naše povračilo!« **Bratsko hrvaško kat. nar. dijaštvo zastopa Ivo Palčić** iz Dalmacije, ki bode tudi sodeloval pri slavnostni predstavi.

Spored sestanka:

V soboto, dne 17. avgusta:

Ob 4. uri popoldne: Občni zbor podružnice »Slov. dij. zveze« za Primorsko v prostorih Slov. kršč. soc. zveze.

V nedeljo, dne 18. avgusta:

Dopoldne:

Ob 8 uri: Sv. maša v semeniški kapeli.

Ob 9 uri: Zborovanje goriških kat. nar. abiturjentov v dvorani »Central«.

1.) Jos. Bitežnik: Dijak in socialno delo.

2.) Jos. Koruza: Dijak - organizator.

Popoldne:

Slavnostna predstava:

v Centralu ob 4^{1/2}.

1.) Oton Zupančič: »Pesem mladine« — Ivo Palčić.

2.) Marij Kogoj: »Sen« — Proizvaja M. Kogoj.

3.) St. Premrl: »Zapel bi pesem žalostno«, Solospjev s klavirjem, M. Kogoj in I. Palčić.

4.) F. S. Finžgar: »NAŠA KRI«.

Igrokaz v 4 dejanjih. — Režiser abit. Alojzij Res.

Ob 8^{1/2} h komerz na vrtu restavracije Central.

Z Bogom za narod!

Politični pregled.

Jesensko postavodajalno delovanje.

Predsednik avstrijske delegacije, poslanec Dobernig, izjavlja: Postavodajalne zbornice prično zopet delovati v drugi polovici meseca septembra.

Sklicanje državnega zbora.

Kakor poročajo listi se bode sešel državni zbor dne 20. oktobra t. l. V glavnem se bo zbornica pečala z davčno reformo.

Cesar za nove topove.

Cesar je pritrdil predlogu vojnega ministra Aulfenberga, po katerem naj Skoda tovarne izdelajo nove jeklene cevi za topove za naše havbice na svoje stroške in jih vojni upravi oddajo, oziroma naj tovarna izdela nove jeklene cevi na državni kredit.

Vremenik.

Vaška silka.

Sredi sadnega drevja stoji naša prijazna vas Sadno. Da si videl, popotnik, samo enkrat v spomladu ta prijazni dol, ne gre ti več iz spomina. Kot bela tančica ovija cvetje celo dolinico, sredi tega cvetja se pa vije bister potoček.

Ljud, ki biva tod ni vbog, če dobrotni Bog dá dobro sadno in vinsko letino; drugače pa, — gorje njemu, — živeti mora na knjižico, iz prodajalne.

Zato je pa ravno to ljudstvo, sredi vinskih gor, popolnoma navezano na blagoslov od zgoraj.

S strahom opazuje vsak oblaček, ki se nenadoma prikrade na vrh sivih gor. S skrbjo pa tudi gleda mračno modrikasto obzorje dol proti morju, ki ima pomeniti sušo. Ta, ta, poleg šibe Božje, toče, uniči večkrat ves pridelek.

Kako se so obveselili torej prebivalci tega mirnega sela, ko so zaznali, da pride v vas, v njihovo sredo, daleč znani, vremenski prerok Hanža. Prišel je od daleč, tam doli od morja. Pravijo, da je obhodil že pol sveta. Pa bodisi kakorkoli prišel je Hanža, vremenski prerok... S par žveplenkami je začel svo-

Razpust turškega parlamenta.

Turška vlada je v pond. razpustila parlament. To se je zgodilo na pritisk ustašev in vojaških upornikov. To je izzvalo pri poslancih upor. Poslanci so namreč izjavili, da je sedanje ministerstvo nepostavno.

Demislija bosanskega reis-ul-ulema.

Bosenski najvišji mohamedanski duhovnik, kateremu pravijo Turki reis-ul-ulema, — Šarac efendi — je podal na migljaj vlade svojo ostavko, ker so se bosanski mohamedanci pritoževali, da je deloval proti interesom turške vere. Ostavka bo gotovo vsprejeta in v kratkem se bode imenoval njegov naslednik. —

Obsedno stanje v Carigradu.

V ponedeljek se je objavil v Carigradu iradé, s katerim se je odredilo obsedno stanje za dobo 40 dni nad mestom Carigrad.

Macedonski revolucionarji delujejo z bombami.

Blizu Koprivljice so položili macedonski revolucionarji bombo na železniški tir. Prišel je tovorni vlak in pod njim je bomba eksplodirala. Napravila je na materijalu mnogo škode ter je tudi ranila osobe.

Srbska vlada odstavlja župane.

Iz Beograda se poroča, da je srbska vlada odstavila več županov, ker so hujskali ljudstvo proti vladi. Proti dotičnim županom se je odredila sodna preiskava.

Boji na črnogorski - turški meji.

Na črnogorsko-turški meji se vrše dan na dan spopadi med Črnogorci in Turki. Malisori, ki so se bili pridružili Črnogorcem, so, ko so izvedeli, da je turški parlament razpuščen spremenili svoje zadržanje in se družijo s Turki.

Italijansko - turška vojska.

Italijani so v zadnjih dneh zavzeli mesto Zuara ob tripoliški obali. Tako so Italijani sedaj gospodarji vse tripoliške obale, a v notranjosti nimajo beležiti nobenih posebnih uspehov. Zadnje dni se govori, da so se pričela mirovna pogajanja v Curihu.

V Albaniji

vlada popolna anarhija. Ustaške čete se vedno množe. Pred dnevi so Albanci zavzeli Skopje. Vojaštvo je preslabo, da bi udušilo upor. V Albaniji dobivajo vedno polno orožja in streljiva. Italijanski listi pravijo, da prihajajo te stvari iz Avstrije. Toda bolj gotovo je, da je Italija zalagateljica tega materijala za Albance.

jo kupčijo. Škatljice »biksa«, te nesejo, si je mislil. Biškoti za otroke, šolske knjižice, peresa, klinčki in ročniki, vse ceno, uj to vleče!

Ko pa ni bilo družega »gšefta«, razkladal je nekim sosedom »Narodov« evangelij. Znal je pa tudi za svoj jez imenitno »farbat«. »Veste možje, kedar boste videli, da sem jaz nekam slabe volje, takrat vedite, da je suša blizu; če boste pa zaslišali mojih narodnih (bolje narodnih) pesmi glas, bodi vam znamenje, da se bliža dež. Sam ne morem za to, a je tako.«

In res. Vsa vas se je zatekala k temu vremenskemu preroku, marsikak groš prineslo mu je njegovo prerokovanje, razlaganje »Naroda«, pripovedovanje o f... milijonih.

Kedar torej začne žejna zemlja zjati od suše in veni vse polje, hodi od blizu in daleč vse kupavat v to »batego«; da bi vendar zaslišali staroveško petje, ki ima priklicati dež iz oblakov. Ko je pa tega že dosti, žele videti prihljnjeno milobo njegovo, ki naznanja zopet suho vreme. Torej vedno dovolj obiskovalcev. Pa povejte, ali ni to pravcati — vremenik — zraven pa naprednjak!

R. K.

Darovi.

Jubilejni darovi za Slovensko Sirotišče:

P. n. gg. pri proslavljanju 25-letnice mašništva veleč. g. Leopolda Štubelj, vikarja v Velikem Dolu se je nabralo 5 K; Potočnik Ivan, mehanik v Gorici 1 K; Nekdo iz Št. Ferjana 40 vin.; Nekdo iz Modreje 50 vin.; v nabiralnikih: v gostilni g. Antona Fon 1 K 20; v gostilni g. Helene Kirchner 1 K.

Za Sklad »Slovenskega Sirotišča«:

Josip Vimpolšek 1 K, Katarina Peršak 1 K, F. Podberšič 1 K, F. Kremžar 1 K, Aleks. Ambrožič 1 K, Leopold Rijavec pri trdki Medved 1 K, Pavlin Josip 1 K, Andrej Batistuti 1 K, Josip Čigon, cerkovnik 2 K, dr. Anton Breclj 10 K, A. Drufovka trgovec 1 K, Josip Valentinčič pek 1 K 50 vin., N. N. 40 vin., Pečenko, kavarnar 2 K, Frančišek Perso 1 K.

Bogpoplačajstoterol! Vse v boljšo bodočnost slovenskega naroda pod slavno vladobnjo Velikanstva cesarja Franca Jožefa I.!

Za »Alojzijevišče«:

Pri slavljanju 25-letnice mašništva veleč. g. Leopolda Štubelj, vikarja v Velikem Dolu se je nabralo 10 kron.

Domače in razne vesti.

Sprejem v kn.-ndš. deško semenišče v Gorici. 1. V smislu pravil se sprejemajo v zavod učenci: a) ki vzbujajo upravičeno upanje, da se bodo po završenih gimnazijskih študijah posvetili duhovskemu stanu; b) ki kažejo temu stanu primerne telesne in duševne lastnosti; c) ki pripadajo goriški nadškofiji; d) ki so prav dobro dokončali en ali več gimnazijskih razredov.

2. Letni znesek za stanovanje, hrano, luč, snajenje perila i. t. d. je K 400, ki se mora vplačati v dveh enakih obrokih meseca septembra in meseca februarja naprej.

3. Radi velikih stroškov za vzdrževanje novega semenišča in radi namestitev vstanovitve notranje gimnazije se more znižanje ali popustitev navedene svote le takim gojencem dovoliti, ki so res ubožni in ki se odlikujejo po svoji pridnosti in vzornem nravnem vedenju.

4. Prošnje za sprejem naj se odpošljejo po zadevnih duhovnih uradih kn. ndš. ordinarijatu v Gorici **vsaj do 18. avgusta t. l.** ter naj se jim priloži: a) krstni list; b) zadnji dve šolski spričevali; c) ubožni list; d) zdravniško spričevalo; e) izjava pristojnega dušnega pastirja.

V Gorici, 7. avgusta 1912.

Ravnateljstvo

kn.-ndš. deškega semenišča.

Za vsprejem v slov. »Alojzijevišče« je vložiti prošnje do 15. t. m. Priložiti naj se: 1. dve zadnji šolski spričevali, 2. krstni list, 3. ubožni list (kdor ne more plačevati cele mesečnine), 4. zdravniško spričevalo v šolsko uporabo. — Prošnje naj prinesejo stariši osebno ali naj jih pošljejo na Vodstvo slov. Alojzijevišča v Gorici.

Splošna želja je, naj bi se »Slovensko sirotišče« skoraj otvorilo v popolnem obsegu. Rojaki, spominjajte se o vseh priložnostih tega zavoda, da bo mogel odbor splošni želji vstreči.

Desetletnica. Sv. Oče Pij X. je obhajal v nedeljo dne 4. avgusta desetletnico svojega vladanja. Po vseh katoliških cerkvah celega sveta so se ta dan opravljale zanj goreče molitve.

Premilostni škof dr. Mahnič se je minulo soboto udeležil sestanka slovenskih in hrvaških dijakov v Ljubljani. Njegov govor je bil sprejet z nepopisnim navdušenjem.

Pripravlja se odpor. Likvidacijski odbor »Trgovsko-obrtne zadruga« je s svojo okrožnico, s katero terja za enkrat od vsakega člana v pokritje morebitne zgube 300 K, razburil celo deželo. Kakor čujemo, se pripravlja med člani velik odpor proti temu. In kakor se zdi, opravičeno. Tudi mi si ne moremo raztolmačiti tega čudnega postopanja likvidacijskega odbora »Trgovsko-obrtne zadruga«, ki narekuje članom, da morajo do 31. decembra t. l. vplačati 300 K, sicer se jih bode tožilo. Saj likvidacijski odbor nima pravice kaj takega od članov zahtevati. In zakon št. 70 z dne 9. aprila 1873 jasno govori, kakšne pravice in dolžnosti ima likvidacijski odbor. Zdi se nam potrebno, ponatisniti § 49. ki pravi tako-le:

§ 49. »Likvidatorji naj precej, ko začne likvidacijo, postavijo bilanco. — Ako ta ali pozneji narejena bilanca pokaže, da društvena aktivna imovina z rezervnim fondom in opravnimi deleži društvenikov vred ne zadostuje za založbo društvenih dolgov, naj likvidatorji pod svojo odgovornostjo precej nasvetujejo, da se nad imovino društva odpre konkurs, ter naj priobčijo to velikemu zboru, ki ga je ob enem sklicati.«

Ta paragraf govori torej jasno. O kakih pravicah, glasom katerih sme likvidacijski odbor nalagati članom toliko in toliko svoto za pokritje zgube, tukaj ni govora. Ako je likvidacijski odbor spoznal, da vsa imovina »Trgovsko-obrtne zadruga« s terjatvami, z rezervnim fondom in deleži vred ne zadostuje za založbo zadruških dolgov ali zgube, mora nasvetovati konkurz. Njegova dolžnost je, da priobči vse to velikemu zboru, ki ga je obenem sklicati.

Kaj pravi k temu tržaška »Edinost«? Ali ne govorimo prav?

Pametna sodba. Pred 10 leti je pobegnil blagajnik erlavskega trgovskega in obrtnega zavoda s 700.000 K iz Ogrskega v Ameriko. Zavod je moral vsled tega poverjenja napovedati krizo. V ravnateljstvu je sedelo več mož, ki so bili po poklicu sodniki, vsled česar se je vršila obravnava pred budimpeštanskim trgovskim sodiščem. To sodišče je zdaj izreklo obsodbo, vsled katere so ude ravnateljstva spoznali krivim konkurza vsled brezbriznosti pri nadzorovanju. Sodišče je obsodilo vse ude ravnateljstva na povrnitev zneska 700.000 K, s katerim je blagajnik pobegnil v Ameriko. Vlagatelji in člani vsled te umestne razsodbe ne bodo trpeli nobene škode.

Ob Bohinjskem jezeru je bilo minuli teden prav živahno. Vsaki dan je vojaška godba veselo zabavala letoviščarje. V ponedeljek zjutraj ob 4. uri so pa vojaški planinci odšli čez Komno v Tolmin. Č. gg. duhovniki najdejo prijetno zavetišče v hotelu pri sv. Duhu. Vsaki dan so tu novi gostje iz vseh pokrajin. V ponedeljek je prišel sem tudi premilostni škof Stariha.

Visoki gostje na Triglavu. — V petek dne 2. t. m. sta se podala z Bleda na Triglav ministra Trnka in Dlugosz. Bilo je oblačno vreme. Na Kredarico se jima je prišla pokloniti deputacija slov. planinskega društva. Vrnila sta se čez Srednjo vas, kjer sta bila gosta preč. g. župnika Berliča.

Letošnji glavni vojaški nabori se bodo vršili: V Bovcu 12., v Kobaridu 13., v Tolminu 14. in 16., v Cerknem 17., v Korminu 26., 27. in 28., v Gradišču 29. in 30. avgusta. V Gorici za mesto 31. avgusta in 2. septembra, v Gorici za okolico 3., 4., 5. in 6., v Kanalu 7. in 9. septembra, v Ajdovščini 10. in 11. sept. v Sežani 23. in 24., v Komnu 25. in 26.

(Dalje v prilogi.)

septembra. V Červinjanu 12., 13., 14. in 16., v Trzinu pa 19., 20. in 21. avgusta.

Vojaške vaje po naših krajih. Dne 21. avgusta bodo prenočevali 3. bataljon 27. pešpolka v Vrhpolju, štab, 1., 2. in 3. bataljon istega polka v Vipavi in 3. bataljon 47. pešpolka pa na Slapu. Dne 22. in 23. avgusta pa bodo kantonirali 2., 3. in 4. bataljon 27. pešpolka v Štanjelu, 1. bataljon tega polka v Kopriivi ter 3. bataljon 47. pešpolka v Komnu.

Žalostno pa resnično. — V nekem naprednem liberalnem listu čital sem pred kratkim, da ljudje vmirajo brez sv. popotnice (mi pišemo »Popotnice« z veliko začetnico). In čujte zakaj. Ker imajo f... preveč opraviti s čuki. Liberalni matadorji, zapišite v svoje vma-zane cunje tole: **Veliko jih mora iz tega sveta in prezgodaj, ker so jih vrgli na smrtno postelj Vaši liberalni polomi in neizplačane pobotnice!!**

R. Kovač.

Letina v Furlaniji kaže izvrstno. Furlansko polje je tako lepo kakor že mnogo let ne! Celi gozdovi visoke koruze se razprostirajo naokoli. Enako deljšeča so dobro rodila. Vinska letina obeta biti najboljša. Tudi krompir, kolikor ga je bilo nasajenega, je dobro vr-gel, le škoda, da ga Furlani še vse pre-malo sadé. Okoli Ogleja je nasajenih mnogo paradižnikov, ki so kaj lepi. — Splošno se sodi, da si bo tudi furlanski kmetovalec, po veliki večini kolon, le-tos nekaj opomogel.

19-letni dijak utonil v morju (Iz Gradeža.) Tukaj v Gradežu sta se nahajala več časa dva brata dijaka iz Prage, eden star 17, drugi 19 let. Brata sta prišla v Gradež v družbi njiju strica duhovnika, ki je bil vedno z njima. Da-nes, v ponedeljek so se namenili, da odrinejo vsi trije iz Gradeža v Prago, zakar so se tudi pripravili in vse blago skupaj spravili. Z opoldanskim parnikom so imeli odriniti. — A glejte nesrečo. Sta-rejši brat je po kosilu pozelel še enkrat kopati se v morju predno zapusti Gra-dež. A revež je zašel preveč daleč od obrežja, plavati ni znal in tako je u-tonil. Drugi brat in stric duhovnik sta ga čakala še precej časa. A ker ga ni hotelo biti nazaj, sta se podala proti kopeljem, kjer se jima je nudil pretresljiv prizor. Ravno takrat so namreč potegnili iz morja mrtvega brata in nečaka. Vsakdo, ki je prizor videl so mu morale priti sol-ze v oči. Brat in duhovnik sta na glas pretresujoče plakala, da morata domov brez ljubljenega brata in nečaka. — Truplo pokojnika pokopljejo na gradeškim pokopališču.

Nesreča pri vojaških vajah v tri-glavskem pogorju. — Vojaki-planinci so imeli minuli četrtek dne 1. avgusta vo-jaške vaje v triglavskem pogorju. Šli so s konji iz Srednje vasi čez Čiprije po ozki stezi. Pri tem je en konj, ki je bil obložen z brzostrelnim strojem, zadel v skalo tako močno, da se je nagnil na stran in padel v globok prepad, kjer je obležal mrtev.

Čedna mati. V Celovcu je prišla v nedeljo v neko gostilno mlada ženska s 3 mesece starim otrokom. Ko se je na-pila in najedla, jo je lepo popihala, ne da bi plačala. Otroka pa je pustila v go-stilni. Mater zasledujejo.

Izseljeniški slepar. V Trstu je poli-cija aretirala nekega človeka, ki se je izdajal za inženerja pri zgradbi neke že-leznice v Rio de Janeiro v Braziliji. — Dotičnik je iskal izseljence ter jim ob-ljubljaj 7 do 10 kron na dan zaslužka in sicer skozi 15 mesecev pri zgradbi gore-omenjene železnice. V resnici pa je na tak goljufiv način hotel pridobiti čim več lahkovernih ljudi za izselitev, ker mu je bila obljubljena od paroplovne družbe nagrada 20 K za vsakega izse-ljenca. Pozor pred takimi sleparji!

V Ljubljani ponesrečen domačin. V ljubljansko deželno bolnišnico so pripe-

ljali dne 28. m. m. 21letnega Franca Mervica, doma iz Št. Petra pri Gorici. Mervic je popravljal pri Predvdvoru v gradu Turn električni stroj. Podrle so se mu pa stopnice in Mervic je padel med jermenje, ki mu je stlačilo život. — Nevarno ranjenega so prepeljali v spre-mstvu zdravnika dr. Šavnika v bolni-šnico.

Dvajset let kronske vrednosti. Dne 2. avgusta je minulo 20 let, odkar ima-mo v Avstro-Ogrski kronske vrednote, navzlic temu pa naši ljudje še vedno go-vore o goldinarjih in krajcarjih.

V Miramar je v torek dospela nad-vojvodinja Marija Jožefa s sinom Mak-similjanom. Stanovala bo več časa v Miramarskem cesarskem gradu.

Glavni dobiček državne loterije v znesku 200.000 K je dobil delavec Zou-fal iz Primelke pri Iglavi. Srečko je bil kupil na upanje pri neki trafikantini ter je izplačal tozadevni znesek v obrokih. Trafikantini je dal zato 2000 K. Ko se ga je vprašalo, kaj namerava sedaj sto-riti, je odgovoril: »Prav nič. Denar bom naložil in dalje delal kot doslej.«

Pogumen deček. Na Dunaju se je po Donavi vozil v čolniču nek uradnik, ki ni znal plavati. Ta uradnik je v čolniču vstal, a čolnič se je preobrnil in uradnik je obvisel z nogami na neki pripravi v čolniču. Navzoče ljudstvo je vse pre-strašeno kričalo. Tu je pa skočil v vodo 13letni deček Hutter, oprostil noge u-radnika ter ga z veliko težavo živega spravil na kopno. Dečka je ljudstvo na-vdušeno pozdravljalo.

Podržavljenje tržaške mestne realke. Država je ponudila tržaškemu mestu, da prevzame mestno višjo realko v la-stno oskrbo. O ti ponudbi je razprav-ljal v četrtek tržaški mestni svet, ki jo je po dolgi debati, v katero so posegli tudi slovenski svetovalci, končno vsprejel.

Knez Schwarzenberg za evharisti-čni kongres. Iz Prage se poroča, da je pozval knez Schwarzenberg svoje urad-nike in uslužbence, naj se udeleže leto-šnjega evharističnega kongresa, ki se bo vršil na Dunaju. Vsakemu uslužbencu, ki se udeleži kongresa prispeva knez k stroškom s 75 kronami.

Razprava v Rovinju. Pretekli teden se je vršila pri rovinjskem sodišču raz-prava proti petim vročevrnim puljskim Lahom, kateri so svoj čas pobegnili v Albanijo. Razprava je precj jasno do-kazala, da se je vsa stvar vodila iz Ri-ma. Vendar pa so bili obtoženi oproščeni.

Imena naših novih Dreadnoughtov. Cesar je dovolil, da dobista naša dread-noughta št. III. in IV. imena »Admiral Sterneck« in »Admiral Petz«.

C. kr. kraljevi komisar za Istro v Poreču? V »Slov.« čitamo: Čuje se, da misli vlada na imenovanje c. kr. komi-sarja za Istro. To bi bilo za Istro, če no-če ostati pod laško-liberalno večino vedno tužna, ob današnjih razmerah pač najboljše zdravilo. Če pride res do tega, bo iskati vzrok v tem, da je istrski de-želni odbor posredno največ kriv mest-nega poloma v Pulju in pa najrazličnej-ših težkoč v istrskih občinah, katere se nahajajo v laško-liberalnih rokah.

Sleparije pri izdelovanju klobas v Gradcu. V Gradcu so aretirali prekaja-valca mesa in izdelovatelja klobas Fa-rendla ker je kupoval na Ogrskem na kužnih boleznih poginile prašiče ter iz njih izdeloval klobase. Pred njegovo a-retacijo je demonstriralo (pred njegovo prodajalno nad 1000 oseb, ki so ga na-meravale linčati. Drugi demonstrantje so naskočili ostale njegove stojnice ter jih podrli. — Ferendla se je včeraj v za-poru obesil.

Zmanjšani konsum tobaka. Zaradi zvišanja cen tobaku se je konsum toba-ka v prvem polletju t. l. za mnogo zmanjšal v primeri z onim lanskega leta ob istem času. A vseeno je tobačna re-žija imela višji dohodek 8 milijonov K.

Okradena cerkev sv. Jakopa v Trstu. O belem dnevu so včeraj med 11. in 1. uro opoludne neznan lopov okra-dil kip Matere Božje v cerkvi sv. Jakopa v Trstu. Škoda znaša približno 1600 kron. Uvedla se je preiskava.

Prvi ženski profesorji v Avstriji. Naučno ministerstvo je izdalo odlok o izvedbi novega normalnega statuta za dekliške liceje. V tem odloku si pridru-je naučni minister pravico, podeljevati ne le samo učiteljem, temveč tudi uče-ljicam na dekliških licejih naslov »pro-fesor«.

V Kvarneru so zapazili akademiki reške mornariške akademije vojne mor-narice iz čolna, v katerem so se vozili šest metrov dolgega morskoga psa, ki jim je nekaj časa sledil ter potem izginil. Stvar so javili puljskemu pristaniškemu poveljništvu.

Srbski kralj Peter bolan. V toplicah Koviljače se zdravi srbski kralj Peter. Boleha na zvapnenjenju žil. Poroča se, da je kralj Peter že večkrat omedlel in da je bil zadnji napad bolezn zelo hud.

Zaradi izgredov v Budimpešti je obtoženih 20 oseb, med njimi štiri žen-ske. Obtožuje je jih zaradi tatvine, pri-krivanja in javnega nasilja. Ena obto-žena žena je umrla v preiskovalnem za-poru.

Dijak morilec očeta in matere. Dne 15. julija je umoril slušatelj filozofije v Belgradu, Miletič, svojega očeta in svo-jo mater. Dekla, ki je čula klicati na po-moč, je poklicala policijo, ki je našla mo-ričca, ko je s krvavimi rokami ropal de-nar. Ko je morilec zagledal policiste, je streljal nanje. Enega policista je nevarno ranil. Na policiji je izjavil, da je zato usmrtil starše, ker ni mogel več poča-kati, da za starši podeduje.

Zima in sneg na Ruskem. Iz raznih pokrajin Rusije se poroča o velikem mrazu in snežnih viharjih, ki so nasto-pili zadnje dni. Najhuje je na Ruskem-Poljskem, kjer je sneg visoko zapadel; v snegu je poginila čreda 900 ovac. Sadje in žetev je uničena.

Gasilci požigalci. Iz Berolina se po-roča, da so gasilci, ki so imeli po po-gašenem požaru v Oberhausenu ostati čez noč na pogorišču na straži iz ma-ščevanja zopet razpihali ogenj, ki se je razširil na več sosednih hiš. Storilce so seveda zaprli.

Strupene gobe. Iz Inomosta poro-čajo: Družina grofa Schwerina v Kuf-steinu je po zavžitju strupenih gob, ki jih je sama nabrala, zbolela na znakih zastrupljenja. Stanje šestnajstletnega si-na je nevarno.

Kardinal Fischer umrl. V torek je umrl v Kolinu na Nemškem tamošnji kardinal Fischer, ki je imel velike za-sluge za razvoj katoliške misli v Nem-čiji. —

Granata kot igrača. Pri Turinu sta našla dva 8 in 11 letna otroka na vojaš-kem vežbališču granato, s katero sta se začela igrati. Nakrat pa je granata eks-plodirala in razmesarila oba otroka.

Cesar prodal posestva v Gasteinu. Cesar je prodal svoja posestva v Ga-steinu, na katerih se nahajajo studenci z radijem, ondotni občini za dva in pol milijona kron, kljub temu da mu je ne-ka francoska akcijska družba ponujala 4 in pol milijona.

Zaradi zavžitja pokvarjenega mesa sta umrli na Dunaju dve osebi. Dve drugi sta pa nevarno oboleli.

Iz Budimpešte je izginil trgovec s suknom Arnold Stern, zapustivši dolg 200.000 K. Njegovi upniki so uložili tožbo.

Proces proti Jukič-u se nadaljuje, obtoženec in priče so bile vse zaslišane. Včeraj so končali govoriti branitelji. — Danes govori državni pravdnik. Psihi-jatri so preiskali duševno stanje Jukič-a,

a so izjavili, da je normalen. To je na-pravilo na poslušalce jako slab utis.

Mesne novice.

Prepovedane italijanske slavnosti v Gorici. Laško društvo »Audax podi-stico italiano« je nameravalo prirediti v dnevih 11. in 25. t. m. dve slavnosti, h katerim se je prijavilo 15 izvengoriških društev iz Trsta, Istre, Dalmacije in Furlanije. Politična oblast pa jim je za-radi javnega miru obe slavnosti prepo-vedala. Kako pravi že pregovor? »Kdor drugim jamo.....«

Odborova seja »Slov. kat. delav-skega društva« v Gorici bo v prihodnjo nedeljo dne 11. avgusta ob 10¹/₂ uri v društvenih prostorih. Iv. Gorjup, predsednik.

Volilni imeniki za prihodnje dopol-nilne volitve v goriški mestni svet bodo razporeženi počenši od 8. avgusta t. l. naprej za dobo štirih tednov pri stati-stično anagrafičnem uradu tukajšnjega municipija in sicer delavniških od 9. do 12. ure predp. in od 4. do 6. ure pop. iz-vzemši sobotne popoldneve, ob nede-ljah in praznikih pa od 9. do 11. ure predp. — Reklamacije proti volilnim imenikom se bodo mogle vložiti pri municipiju tekom 8 dni, začeniši od 5. septembra t. l.

Odpri lekarni. O d 11. do 18. t. m. bodeta imeli ponočno službo. lekarni: Liberi - Tromba. Ti lekarni bode-ta odpri tudi v nedeljo in na Vnebo-vzetje Mar. Dev.

Skozi okno II. nadstropja je skočila v pond. popoldne g.čna Marija Petsche, nči upokojenega davkarja g. Leopolda Petsche. Tožila je zadnji čas o hudem glavobolu. Bila je namreč nevrastenič-na. Poškodovala se je hudo po celem ži-votu, posebno pa na nogah. Prenesli so jo v tukajšnjo žensko bolnišnico. G.čna Petsche je bila učiteljica na Rakeku. Sedaj je stanovala pri svojih starših v Gorici na Fr. Josipovem tekališču št. 17.

Aretacija trgovca. Na ukaz držav-nega pravdnštva je aretirala policija tr-govca Artura Avanzini, ker je obdolžen goljufije. Avanzini je namreč pred ča-som napovedal konkurz.

Iz goriške okolice.

Nad 40.000 K — tako se govori — tirja »Trgovsko-obrtna zadruga« od svojih članov v Ozeljanu. Kakor se vidi, so bili skoraj vsi Ozeljanci člani »Tr-govsko-obrt. zadruge«. — Ozeljance se tirja ta znesek baje zato, ker so bili tako zvesti pristaši liberalne stranke. Nič kaj prijetna terjatev! Ali bodo Ozeljanci še tako zvesti pristaši A. Gabrščka in nje-gove »Soče«?

Iz Šempasa. Tudi naše »napredne« je potipala »Trgovska« v Gorici za mo-šnjiček. Ko je prišla prva terjatev »Tr-govske« v Šempas v znesku 300 K je prišel nekdo v znano liberalno gostilno ter pripovedoval o tej terjatvi, češ: Nič nisem dolžan, a me terjajo 300 K. Znani gostilničar pa se je razkoračil: »To ni mogoče! Mogoče je to »Centralna« in ne »Trgovska«. — Sedaj pa, ko vedo, da je to res »Trgovska«, ki terja od čla-nov po 300 K, se kisto drže in molče kot grob!

Sv. Mišel nad Rubijami. Spomi-njamo se, ko je prišel k nam ob času vo-litev shod obdržavat A. Gabršček. Na-še ženske so ga s kamenjem nagnale. Moral je hitrimi koraki zapustiti našo planino. — A kakor za kazni, da smo ga tako nagnali so dobili te dni nekateri na-ši domačini pismo »Trgovsko obrtne za-druge«, katere je bil svoječasno on pred-sednik, v katerem pismu se terja, da morajo plačati dotičniki do konca de-cembra 300 K. — Ogorčenje pri dotič-nikih je veliko, in slišalo se je: Naj pride A. Gabršček še enkrat na Vrh, se bo valil doli po hribu kakor sod.

Iz Mirna. V četrtek na praznik Vnebovzetja D. M. dne 15. t. m. bode v Mirnu sprejem v dekliško Marijino družbo. Ob tej priliki priredi »Kat. delavsko društvo« v Mirnu lepo predstavo v »Društvenem domu«. Ponavljala se bode prekrasna igra: »Mati sv. veselja«, na novo pa se bode predstavljala igra: »Marijin otrok«. — Tudi pevske točke bodo na programu. Začetek predstave bode točno ob 4 1/2 pop. Vstopnina: I. sedeži 1 K; II. sedeži 80 vin. galerija 40 vin.; stojišče 30 vin. — Odbor.

Strela je udarila dne 29. m. m. ponoči na Lokvah v hišo št. 82 posestnika Jožefa Krivec. Napravila je na zidovju precejšno škodo ter razdejala en kos strehe. Škodo se ceni na 800 K. — Poškodovanec je bil zavarovan. Druge nesreče ni bilo.

Iz Solkana. Ail ni morebiti solkanskega županstvu znano na kakšnih nevarnih prostorih se kopajo tudi ljudje, ki ne znajo plavati in ali je morebiti dostojno, da se kopajo na mestih, koder hodijo ljudje vedno mimo, slednjič ali ni še merebiti zapazilo, da se kopajo večkrat na istem mestu skupno ljudje obojega spola? Dolžnost županstva je, da odpravi te škandale.

V Dornbergu so nekateri vinjem fantje rjovelj po noči po vasi ter s tem motili nočni mir. 41letni kolar Andrej Saksida je z okna opozoril nemirneže, naj daio mir. Toda oni so ga izzvali, naj pride na cesto, če kaj želi. Nesrečnež se je temu vabilu odzval in komaj je odprl hišna vrata priletel mu je v glavo velik kamen, katerega je vrgel 21letni Anton Kavčič. Kamen je Saksidu prebil črepinjo in tudi možgani so se mu pretresli. V težkem stanju so ga prepeljali v tukajšnjo bolnišnico. Kavčiča so aretirali.

Hrbet si je zlomil minulo soboto Karol N a n u t, rodom iz Št. Andreža a stanujoč v Gorici. V Ronkah je namreč trgal češplje na drevesu. Pri tem delu pa je padel raz drevo in si zlomil hrbet. V noči od sobote na nedeljo so ga prepeljali v Gorico v žardinijeri, v katero je bila položena postelja.

Ciganski sleparji. Po goriški okolici se klati te dni večja družba ciganov - kotlarjev. Sedaj so nastanjeni nekje v južnem delu goriške okolice. Ti ljudje popravljajo in prodajajo kotle. A že mnogo ljudi so osleparili. Stare kotle prodajajo za nove. Te dni je kupil nek posestnik od Sv. Mihela nad Rubijami nov hotel, ki se je svetil kakor luč. A prišedši domov je zapazil, da je zažlakan na štirih mestih. Cigani namreč kotle tako namažejo z neko mastjo, da človek le z bistrim očesom zapazi sleparijo. — Zaradi tega opozarjamo naše ljudstvo, da ne sede na lim tem sleparskim ciganskim kotlarjem.

Iz preiskovalnega zapora sta bila izpuščena brata Pavel in Teodor Faganelli iz Mirna, ki sta bila aretirana zaradi znanega konkurza.

Orožniki zaplenili dva konja. Minulo soboto so mirenski orožniki zaplenili ciganom kotlarjem, ki so bili nastanjeni v Rubijah na nekem travniku, dva konja, o katerih se sumi, da sta bila ukradena nekje na Vipavskem.

Utonil je preteklo nedeljo v Solkanu pri kopanju v Soči mizarški pomočnik Ladevik Turk iz Štanjela na Krasu. Bilo je sicer še več drugih navzočih, a pomagati mu niso mogli; zašel je v vrtinec in morali so rabiti drogove, da so ga izkopali iz peska — prepozno! — Pokojni je bil pri mojstru, ki je zahteval delo tudi ob nedeljah; zato ni mogel biti rajni niti pri sv. maši, niti pri blagoslovu. — Žalostna pot v večnost v nedeljo eno uro po hlapčevskem delu, a brez sv. maše! — Stariši, glejte, komu daste v roke

svoje sinove! Prepozno kesanje je žalostno.

Opatjeselo (V sled gadjega pika - s m r t.) Preteklo soboto zjutraj je pičil gad 12-letnega pastirčka Josipa Ferletič na pašniku opajskega Dola. Zadal mu je 3 rane na prstih leve noge ravno ko je lešnike bral ves zamaknjen v ta zapeljivi sad. Revez pač ni mislil, da jih več ne bo grizel na tem svetu. Ne previden je bil kakor sploh drugi otroci, da je bil neobut pri tem delu. Tako je ubogi fantič vsled pika umrl po hudih bolečinah, ker sam v samotni ni znal, ni mogel si precej pomagati. A zdravniška pomoč je došla prepozno. Bil je prevaden z vsem za pot v večnost. Lahko si mislimo žalost roditeljev, ker bil je njihov edini in dobri sinko. Bog pa, ki jim ga je po tej poti hotel k sebi vzeti, naj jih tolaži in naj jim kako drugače nadomesti to bridko zgubo. Vsem pa bodi nesrečen slučaj v svarilo, da so bolj oprezní pred to strupeno golaznijo.

Iz ajdovskega okraja.

Zaradi detomora so odvedli v zapore v Vipavo 18-letno deklico Ivano Hrib doma iz vasi Hribi, županstvo Vrabče. Nesrečna Ivana je 15. julija povila dečka ter ga je potem zadavila in v vrtu pokopala. Orožništvo je izvedelo za stvar ter Ivano aretiralo.

Aretacija. Jakop Benko iz Lokavca je bil aretiran zaradi potepuštva.

Iz tolminskega okraja.

t Pri Sv. Luciji bo 18. avgusta t. l. lepa veselica izobr. društva »Soče«. — Vspored je zanimiv: spevoigre, tamburanje, moški in mešani zbori. Gostoval bo tudi konservatorist gosp. Jos. Rijavec, ki zapoje med drugim odlomek iz oratorija »Vnebovzetje Marije Device«. Vsi prijatelji glasbe naj posetijo to prireditve! Začetek o pol petih popoldne v dvorani gostilne Mikuž.

t Na Idriji pri Bači bo prihodnjo nedeljo blagoslovljenje novega križevega pota.

t Iz Kala pri Stržišču. Gotovo je še vsem čitateljem »Primorskega Lista« v spominu, da je dne 10. julija t. l. udarila strela v hišo posestnika Tomaža Torkar ter jo zažgala, vsled česar je nastal požar, ki je uničil 8 gospodarskih splotij. — V strašnem položaju smo se nahajali oni večer, a zahvaliti se imamo preč. g. vikariju Selak, da je kot prvi prišel na lice mesta ter pogorelecem dajal pogum s tolažilnimi besedami. Nadalje je ta blagodušni gospod storil pri merodajnih činiteljih korake, da bi se nam podelila kaka podpora. Bog daj, da bi imelo njegovo delovanje obilo uspeha. — Zahvaliti pa se imamo tudi našim sosedom Stržiščanom, ki so nam prihteli na pomoč ter ogenj pogasili, da se ni še bolj širil. — Pogorelci so bili zavarovani le za male svote in sicer pri »Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani«, ki je izplačala zavarovani znesek brez odbitka. Zato priporočamo to zavarovalnico vsakomur. Konečno pa se obracamo do svojih dež. in drž. poslancev, da nam izposlušajo nadaljne podpore.

t Iz Volčanskih hribov. Tukajšnji prebivalci se toplo zahvaljujejo slavnemu deželnemu odboru, ker je nam pri skrbel turšico in otrobe za živino po znižani ceni. Z veseljem smo šli po blago na postajo in to tudi zato, ker blago je bilo dobro. Slavnemu dež. odboru se še za naprej priporočamo za drugo pomlad, ker ravno takrat nas hudo zadene leto za letom pomanjkanje. Slavnemu deželnemu odboru se še posebno priporočamo za povzdigo živinoreje; kajti v našem kraju je skrajno potrebna.

V naših Rutih smo po raznih nezgodah in nesrečah prejšnjih let tako prišli ob živino, da si sami ne moremo

pomagati; zlasti zadnji dve suši sta nam naredili strašno škodo.

Kjer ni živine, ni denarja in delavcev za obdelavo polja tudi ni, ker so prisiljeni naši sinovi in hčere iti si na tuje kruha iskat. Polje in živinoreja na trpita. Tukajšnji ljudje so varčni in pridni ter vse podpore uredni. Poljske pridelke vedno kaka nesreča zadene, živine pa je malo; zato se le s težavo bomo za obstanek. Z živinorejo se pride do boljših poljskih pridelkov in do denara, ki je neobhodno potreben za uspešno obdelovanje naših zemljišč. Tebe pa, dragi »Primorski List«, nad vse te imamo radi, ker se toliko vojskuješ za naš obstanek, da nas, revne kmete-trpine, učiš in nas vodiš na čednostna pota in na umno napredovanje v kmetijstvu. Tak ostani tudi za naprej. Primorsko ljudstvo se ima ravno »Primorskemu Listu« zahvaliti za velik del gospodarske in politične izobrazbe. Saj je ravno »Prim. List« posegel globoko v liberalno gnezdo in razkrinkal oderuški nagon liberalnih duš. Probujal si s tem seveda tudi pot do samoosvojitve našega ljudstva. Kličem ti: Po ti poti naprej! Z Bogom! Priprosti kmet.

V Sorici pri Podbrdu so v nedeljo dne 4. t. m. blagoslovili novo električno centralo. Sorica je med najvišjimi gorskimi vasi na Kranjskem. Iz električne centrale bo dobivala vas luč in moč za žage, mline in druge gospodarske naprave. Lep napredek!

Iz komenskega okraja.

km Občinske volitve v Štanjelu. Dne 29. julija t. l. so se vršile v Štanjelu občinske volitve. Večina starih, ki so bili izvoljeni, pripada S. L. S. »Soča« je pa nekdo grdo nategnil, sporočivši ji, da je pri omenjenih volitvah na celi črti zmaga »narodno-naapredna« stranka. — »Soča« to svojo vest v zadnji številki sicer popravlja in pravi, da so zmagali pri volitvah klerikalci. Sram jo je pa povedati, da je bila potegnjena in pravi, da je bila prva njena vest o štanjelskih občinskih volitvah tiskovna pomota. Mi pa pravimo, da je dandanes »Soča« sploh ena velika tiskovna pomota.

km Iz Štanjela. V nedeljo 4. avgusta prišel je zaželeni dan, ki smo ga že tako težko čakali, da ustanovimo »Katoliško slov. izobraž. društvo«. Dasi so možje večinoma odšli po popoldanski službi Božji, vendar se jih je zbralo lepo število, ki je tekom predavanja narostlo, tudi več žen in deklet. Shod je otvoril ob 4. uri preč. g. kurat Šmid iz Branice, povdarjajoč potrebo takega društva ravno v Štanjelu. Potem je prečital društvena pravila, na kar je bil voljen odbor. Vanj so voljeni: Predsednik: Grča A.; podpredsednik: Petelin Ant.; blagajnik: Ukmar Bernard; tajnik: Ivan Breščak; knjižničar: Kobal Jože ml.; pregledovalca računov: preč. g. Kroupa kurat, Tavčar Franc.

Ni nas bilo veliko na shodu, a zavedali smo se, da mora naše društvo narasti in da bo po geslu: Vse za vero, dom, cesarja, delovalo uspešno in blagoslovno na zidovih stare trdnjave štanjelske. Bodi Štanjel trdnjava, ki bo vezala Vipavsko z Krasom! Dal Bog!

km Komen. Minulo nedeljo smo imeli tombolo s plesom na čast sv. Cirilu in Metodu. Od vseh strani je prišlo mnogo ljudi iskat srečo. Srečo pa sta našla oziroma dobila le dva in sicer: neko dekle iz Tubelj, ki je dobilo činkvino, in nek 85-letni starček Franc Kovačič iz Svetega, ki je dobil tombolo. Vsi drugi so šli iz Komna potrtega srca in večinoma s še precej izpraznjenimi žepi. Sv. Ciril in Metod baje tudi nista bila zadovoljna s plesom, kajti ona dva nista učila ljudi plesati ampak oznanjevala sta krščansko resnico. Kako se torej strinja delovanje komenskih prirediteljev plesa z nauki sv. Cirila in Metoda. — Ako bi

danes živela sv. Ciril in Metod, bi z bičem nagnala vse one, si skrunijo s plesnijo sveti in apostolski imeni. Sramota vsem sramotilcem imen krščanskih apostolov sv. Cirila in Metoda!

km Rublje. Letos je prijazno v naši vasi. Vse je zeleno. Kdor je kosil seno o sv. Ivanu, bo sedaj lahko v drugo kosil. To se pri nas malokdaj zgodi. Le trti letošnje vreme ne ugaja prav. Mnoge trte so namreč še precej osmojene. Tudi oidium sevnkaterih vseh opaža. Marsikateri je letos premalo žveplal, ker pretekle dve leti tega skoraj treba ni bilo. Naj si dotičniki zapomnijo, da: V preteklost se ne gleda. Žveplati je vedno treba!

km Iz Temnice. Za nedeljo dne 11. t. m. sklicuje tel. odsek »Orel« v Temnici vse predsednike in načelnike kraških odsekov »Orla«. Vabljeni so tudi vsi predsedniki kraških »Kat. iz. društev«, kakor tudi posebno mladeniči. Razpravljalo se bode vprašanje o ustanovitvi kraškega okrožja »Orlov«. Če bo le mogoče bo tudi volitev okrožnega odbora. Posvetovanje se bode vršilo v prostorih »Kat. izobr. društva« ob 3. in pol uri pop. Pričakujemo obilen obisk! Nasvidenje! Nazdar! — Odbor.

Iz sežanskega okraja.

s S Krasa. Vsled deževja se je pojavila peronospora. Tisti, ki niso o pravem času škropili, bodo morali o trgatvi osmojene jagode odbirat. Kdor pridno škropi, se letos ponosno drži. — Dne 8. t. m. se snide v Sežani posebna komisija, ki bo razdelila 44.000 K za popravilo poti po Krasu.

s S Krasa. Teran se še dobi in sicer ceneje kakor o sv. Martinu. Vinska kupčija je zelo muhasta. To naj si zapomnijo vinogradniki. Letos pijejo po večini belo vino in pivo, zato teran zaostaja. Cena teranu po krčmah je K 1.20 liter. To je previsoka cena. Čudno, da ni cena teranu tudi v krčmah padla, ko je padla v kmečkih kletih....

Mrtvec na železniškem tiru. V petek ob 4. uri zjutraj je našel železniški čuvaj Petrič 1 km od repentaborske železniške postaje mrtvo človeško truplo, ki je bilo prerezano na dva dela. Naznanil je stvar postajenačelniku, ki je stvar naprej javil. Prišla je na lice mesta sodnijska komisija, ki je dognala, da je mrtvec neki Anton Gorjup iz Senožeč. — Revez je bil prejšnji večer pijan in je trpel tudi na padavici. Najbrže ga je prijel ravno na progi napad. Obležal je na tiru in vlak je šel preko njega.

Iz korminskega okraja.

Iz zapadnih Brd. Za prihodnjo nedeljo dne 11. avgusta se nam pripravlja na Dobrovem lepa veselica, o kateri je čisl. »Prim. L.« že poročal. Ne morem kaj, da bi tudi jaz ne navdušil svojih briških rojakov, da se te veselice udeleže v res obilnem številu. Saj poznamo naše prijazne Medance in Dobravce, saj so prijazni in postrežljivi. Enako naši vrli Biljanci, naši medanski in dobavski sosede. Pripomnimo, da bo slavnost celodnevna. Ob 8 in pol uri bo sprejem »Orlov« na Dobrovem. Ob 10. uri sv. maša v Medani, po sv. maši mladeniški sestanek, ob 12. uri skupno kosilo. Popoldne ob 3. uri bo blagoslov, ob 4 in pol uri se začne veselica na krasnem grajskem dvorišču g. grofa Baguerja, pri kateri nastopi veliko število »Orlov«. Po telovadbi se bo vršila Siomškova slavnost. Pri telovadbi in Slomškovi slavnosti bo svirala vojaška godba iz Gorice. — Priidite torej rojaki, bližnji in daljni na razvedrilo na Dobrovo. Se ne bodete kesali. Mi vas sprejmemo z odprtimi rokami. Izletniki iz Gorice se lahko odpeljejo z vlakom ob pol 12. uri do Muše, potem peš do Dobrovega. Ravno lep sprehod je. Medane.

Pojasnila daje in naročila sprejema za „Slovensko Stražo“
g. Valentin Urbandič, Ljubljana, Kongresni trg 19.

Eno stanovanje
se odda v najem na lepem kraju
mesta, voda v hiši. Polzve se v
Semeniški ul. 16, II. nadstropje.

Sukno
za moške in volneno za
ženske obleke, zadnje mode
razpošilja najceneje
Jugoslov. razpošiljalna

R. Stermecki v Celju št. 304
Vzorci na zahtevo poštni neprosto.

Sode in čebre
iz slavonskega hrasta v vsaki množini
in velikosti priporoča trdka
Julius Gutman & sin
tovarna sodov
Gross-Ranisza — Oggersheim.

Lekarna
Cristoforoletti v Gorici
Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Padovanskega.

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico (Varstvena znamka) popije. Okrepé želodec, storé, da izgine v kratkema času omotica in šibotna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenica 60 vin.

ODLIKOVANA PEKARNA
JAKIN
Gorica, via Formica
Priporoča za odjemanje raznega peciva navadnega in najfinejšega. Pecivo je najbolje. Priporočam se cenj. odjemalcem za obilen poset. S spoštovanjem **E. Jakin**

Prva slovenska trgovina z jedilnim blagom
Anton Kuštrin,
v GORICI
Gospodska ulica št. 25
priporoča slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo veliko trgovino raznega jedilnega in kolonialnega blaga.
Vse blago prve vrste.
Cene zmerne in nizke. Postrežba točna in solidna. Na željo odjemalcev v mestu se blago dostavlja na dom.
Pošilja se po železnici in pošti.

Prodajalna Katoliškega tisk. društva v Gorici

se je preselila in se nahaja sedaj
Montova hiša, Gosposka ulica št. 2.
Priporoča se toplo za obilen obisk.

Edina zaloga najboljših sesalk za gnojnice navadnih in raztezajočih od 3—480 m. Cene od 50—80 K. Razprsilnike vsake vrste od 4—12 K.

Pinter & Lenard
v Gorici, Raštelj št. 7—9.

Velika izbira domačega in inozemskega usnja. Potrebščine za čevljarje in sedlarje. Odlikovana tvornica nadplato. Jermini za stroje in goži.
Gorski čevlji ter nahrbniki. Raznovrstno vrvarsko blago.

J. DRUFOVKA
Gorica, Gosposka ul. št. 3 nasproti Monta'.

VIKTOR TOFFOLI -- GONICA
prva zaloga oljkovega olja

Via Teatro 16. — Via Seminario 10.
Oljkino olje, pripeljano naravnost iz Istre, Dalmacije, Valone, Bari, Lucca, Nizza, Oneglia.

Cene so sledeče:

Jedilno olje	1/2 litra	vinarjev	52
Namizno olje	1/2 "	"	56
Istrsko-oljkino olje	1/2 "	"	60
Valona	1/2 "	"	64
Bari	1/2 "	"	70
Oneglia	1/2 "	"	80
Lucca, Nizza	1/2 "	"	1—

Sprejema naročila ter pošilja franko na dom, kakor tudi na dežele in izven države.

Naše najmodernejše urejeno specialno tovarniško podjetje zavzemlje
skozi 40 let prvo mesto
med tovarnimi stiskalnicami in uživa v strokovnih krogih najboljšo priznanje.

Zahtevajte posebni cenik št. 452* za vinske in sadne stiskalnice, za popolne moštne naprave, za hidravlične stiskalnice, za sadne in grozdne mline, za čistilce grozdja, za stroje za rebkanje, za navorne sesalke itd.

Več kot 700 svetinj in prvih daril itd.

Ph. Mayfarth & C.o.
Specialna tovarna strojev za trine in sadne vinske pridelke
1500 delavcev. Dunaj, II., Taborstrasse 71. Iščijo se zastopniki.

Odlikovana pekarija
in sladničarna
K. Draščik
v Gorici na Kornu
(v lastni hiši)
Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, torte, kolače za birmanoe in poroke, pince itd. Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali orig. buteljkah. Priporoča se sl. občinstvu. Cene jako nizke.

Pozor
pri nakupu manufakturnega in modnega blaga, drobnarij itd. itd. za šivilje in krojače na narodno trdsko

Ivančič & Kurinčič,
Gorica, Gosposka ulica št. 11.

Priporočam na novo urejeni oddelek optičnih predmetov kakor: očala, dalnoglede in se v to stroko spadojoče stvari.

Jakob Šuligoj,
urar c. kr. državnih železnic in m m zapriseženi sodni cenilec m m
GORICA,
Gospodska ulica št. 25.

JOSIP TERPIN
naslednik Antona Potatzky
v Gorici na sredi Raštela št. 7.
Trgovina na drobno in debelo.
Najceneje kupovanje nürnberškega in drobnega blaga, ter tkanin, preje in nitij.
Potrebščine za pisarne, kadilce in popotnike. Najboljše šivanke in šivalne stroje; potrebščine za krojače in čevljarje. — Svetinjice, rožni venci in mašne knjige.
Hišna obuvala za zimsko in letne čase.
Raznovrste semena, trave in detelje.
Najboljše preskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih na deželi.
P. n. g. pričakujem obilnih odjemalcev.

Kdor hoče imeti pristno angleško blago za obleke, naj se obrne na krojaškega mojstra
Antona Krušič, Gorica
Tekališče Franca Josipa št. 39 ali pa na Tržaški ulici št. 16.

Se priporočam velečastitim duhovnikom in drugim cenj. odjemalcem v mestu in na deželi, ker izdelujem vsakovrstne obleke od najfinejše vrste do navadne, za vsaki stan in za vsaki letni čas.

Uzorci na razpolago.

»Slovenska straža« v Ljubljani
želi imeti v vsaki občini po vsem Slovenskem zanesljivega človeka, ki bi sodeloval pri »Ljudskem zavarovanju«. Zagotovljen je dober in trajen zaslužek. Ponudbe pod »Ljudsko zavarovanje« na Slovensko Stražo v Ljubljani.

Podružnica „Ljubljanske kreditne banke“ v GORICI
— se bavi s vsemi v bančno stroko spadajočimi posli. —
Vloge na knjižice obrestuje po 4 1/2 %, vloge v tekočem računu po dogovoru.

Delniška glavnica K 8.000.000. Centrala v Ljubljani. — Rezervni zaklad K 800.000. —

PODRUŽNICE: Celje, Celovec, Gorica, Sarajevo, Split, Trst.